

Bruksela, dnia 24 czerwca 2008 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 25/2008

Debata w Parlamencie Europejskim po spotkaniu na szczycie przywódców państw UE

Rozszerzenie strefy euro, usunięcie ostatnich barier w strefie Schengen, decyzja w sprawie Europejskiego Instytutu Technologicznego, drugi cykl Strategii Lizbońskiej i wprowadzenie swobody przepływu wiedzy, to osiągnięcia Słowenii, która kończy swoje przewodnictwo w Unii. W Parlamencie odbyła się debata poświęcona wynikom spotkania przywódców państw UE, w której podkreślano konieczność zajęcia się prawdziwymi problemami obywateli, uszanowania irlandzkiego referendum, ale i kontynuacji ratyfikacji Traktatu.

⇒ OŚWIADCZENIE PREZYDENCJI

Dziękując za dobrze układającą się współpracę z Parlamentem Europejskim, premier Słowenii **Janez Jansa** wymienił najważniejsze ustalenia, które udało się zawrzeć pod słoweńskim kierownictwem w Radzie: rozszerzenie strefy euro o Słowację, usunięcie ostatnich barier w strefie Schengen, inauguracja Roku Dialogu Międzykulturowego, ustanowienie Uniwersytetu Eurośroziemnomorskiego w Słowenii, decyzja o lokalizacji EIT w Budapeszcie, ustanowienie Europejskiego Dnia Morza, rozpoczęcie drugiego cyklu wdrażania Strategii Lizbońskiej i wprowadzenie piątej swobody (przepływu wiedzy).

Przechodząc do omówienia wniosków z posiedzenia Rady Europejskiej Jansa powiedział, że wynik referendum w Irlandii dowodzi kryzysu w postrzeganiu Unii Europejskiej i wspólnej tożsamości. „W celu wzmocnienia wspólnej tożsamości ludzie muszą identyfikować się z czymś, co jest wspólne, na przykład z piłką nożną. Mecz piłkarski UE - Ameryka Łacińska wzbudziłby niewątpliwie zainteresowanie medialne i cieszyłby się dużą oglądalnością”- żartował Jansa.

O Traktacie z Lizbony

Unia Europejska potrzebuje nowych instytucjonalnych podstaw, aby funkcjonować w bardziej demokratyczny i efektywny sposób. Do października UE zastanowi się nad działaniami, jakie trzeba będzie podjąć w przyszłości, ale do tego czasu trzeba trzymać się trzech podstawowych ustaleń:

- rozwiązanie kryzysu nie może polegać na podważaniu treści zawartych w Traktacie z Lizbony,

- proces ratyfikacji powinien być kontynuowany, a ratyfikacja przez Wielką Brytanię już po wyniku irlandzkiego referendum dowodzi, że proces ratyfikacji nie utracił impetu,
- głos obywateli Irlandii wyrażony w referendum musi zostać wysłuchany, zwłaszcza, że nie jest to pierwszy raz, kiedy odrzucono propozycje zmian traktatowych.

O wyzwaniach w najbliższej przyszłości

Rada Europejska określiła wytyczne w obszarach, które będą decydować o jakości życia obywateli UE w tym stuleciu:

- walka z ubóstwem, a w tym kontekście szczególnie ważne stają się decyzje zmierzające do złagodzenia skutków wysokich cen żywności, paliw i energii w drodze wsparcia dla najuboższych i pomocy krajom rozwijającym się,
- bezpieczeństwo obywateli, które zostanie wzmocnione poprzez objęcie nowych państw członkowskich systemem Schengen i wdrożeniem systemu SIS-II do 2009 roku,
- przeciwdziałanie zmianom klimatycznym, czemu służyć będzie przyjęcie pakietu klimatyczno-energetycznego.

O osiągnięciach słoweńskiego kierownictwa w pierwszym półroczu

Uzupełniając listę sukcesów wymienionych na początku swojego wystąpienia Janez Jansa zwrócił uwagę na:

- porozumienie w sprawie realizacji projektu Galileo,
- liberalizację rynku energii elektrycznej i gazu,
- wypracowanie stanowiska w sprawie Bałkanów Zachodnich.

⇒ OŚWIADCZENIE KOMISJI EUROPEJSKIEJ

Przewodniczący Komisji Europejskiej **Jose Manuel Barroso** powiedział, że wbrew obawom, szczyt Rady Europejskiej pokazał, że Unii udaje się przewycięzać kryzys bez poczucia dramatyzmu. Na spotkaniu przywódców europejskich panowała atmosfera konsensusu, nikt nie kwestionował korzyści z Traktatu i nie negował konieczności dalszej ratyfikacji. Rada podjęła ważne decyzje w sprawie wsparcia dla najbardziej dotkniętych sytuacją na rynku żywnościowym i paliwowym, zwłaszcza poprzez udzielenia wsparcia krajom rozwijającym się oraz sektorowi rybołówstwa. Państwa członkowskie mają swobodę działań w zakresie środków w ramach polityki socjalnej. Pakiet klimatyczno-energetyczny zyskuje na znaczeniu, gdyż pozwoli uodpornić się na wahania cen ropy zmniejszając zależność energetyczną Europy i zwiększając dywersyfikację źródeł energii.

⇒ WYSTĄPIENIA W IMIENIU GRUP POLITYCZNYCH

Hartmut Nassauer (EPP-ED, Niemcy): Prawidłowe działanie, że Rada chce dać sobie czas na refleksję i zająć się traktatem w październiku, Kryzys sięga głębiej niż kwestia traktatu. Kryzys to nastawienie Unii do obywateli i obywateli do Unii, UE jest odrzucana przez obywateli i musi rozpocząć poszukiwanie przyczyny tej sytuacji w Radzie, Komisji, Parlamencie. Bruksela coraz bardziej „denerwuje” obywateli, jest

postrzegana jak biurokracja, która odgórnie narzuca rozwiązania. Potrzebna jest nowa kultura subsydiarności, trzeba zostawiać odpowiedzialność w rekach państw członkowskich.

Martin Schulz (PSE, Niemcy): Europa i rządy państw członkowskich są daleko od codziennych spraw obywateli. Prezydencja Słowenii była dobra, Rada była przyjazna dla PE (podziękował m.in. za zniesienie sankcji wobec Kuby). Europie brakuje polityki socjalnej i przeciwwagi dla wspólnego rynku. Dużo mówi się o środowisku społecznym, ale nie działa się w tym kierunku. Obywatele muszą czuć, że UE troszczy się o nich.

Graham Watson (ALDE, Wielka Brytania): Słowenia zaznaczyła się w rozwijaniu projektu europejskiego (m.in. rozszerzenie strefy Schengen, współpraca w ramach Europolu, dyrektywa w sprawie kredytów konsumenckich, porozumienie z Bośnią i Hercegowiną). Trzeba zabezpieczyć obywateli przed rosnącymi cenami. Zespoły Sarkozego i Klause będą musiały teraz rozwiązać problemy, których po części sami są współautorami.

Monica Frassoni (Zieloni/ALE, Włochy): Nie udało się prezydencji Słowenii zająć stanowiska w takich sprawach jak imigracja, stosunek do Chin w trakcie igrzysk, środowisko. Obecnie jest mniej prawa, mniej pewności prawnej, liczy się tylko władza państwowa. Kierownicza rola UE podlega erozji, wydaje się, że przyszłe prezydencje będą marginalizowały mniejsze kraje. Trzeba działać, a nie przeznaczать czas na refleksję. Zarzuciła przywódcom UE brak ambicji i zorganizowania w rozwiązywaniu problemów obywateli.

Brian Crowley (UEN, Irlandia): Słowenia powinna chronić swoje osiągnięcia (m.in. europejska perspektywa ws. Bałkanów Zachodnich). Rosną ceny żywności, ceny ropy, a instytucje europejskie mówią, że ryby trzeba wyrzucać, bo nie są zgodne z przyznanymi kwotami. Kuba i Zimbabwe to przykłady problemów o charakterze globalnym, na które UE powinna reagować.

Francis Wurtz (GUE/NGL, Francja): Są decyzje Rady, które zadecydowały o wizerunku instytucji wobec obywateli, a o których nie wspomniał Jansa. Na przykład porozumienie w sprawie dyrektywy o czasie pracy, wprowadzające okres niezaliczany do czasu pracy, co prowokuje działania ruchu związkowego. Powszechnie potępiana dyrektywa o wydalaniu imigrantów, a także negocjacje z Izraelem w sprawie wzmocnienia wzajemnych relacji.

Kathy Sinnott (IND/DEM, Irlandia): Irlandia niepokoi się, że podkopowane są jej wartości i demokracja. Coraz więcej decyzji jest podejmowanych przez Komisję, ale ich realizacja spada na państwa, co prowadzi do rozmycia odpowiedzialności. Irlandczyków niepokoją głosy nawołujące do aborcji lub eutanazji. Sprzeciw budzi wykorzystywanie embrionów w badaniach oraz zgoda na tworzenie hybryd. Nie we wszystkich dziedzinach Irlandia skorzystała na członkostwie (rybacy walczą o przeżycie, zanikł przemysł cukrowy).

Roger Helmer (NI, Wielka Brytania): Nie respektujemy sprzeciwu Irlandii. Europa to autorytarna konspiracja zwrócona przeciw obywatelom (Mugabe też odrzucił

wyniki głosowania). Demokracja umarła w Brukseli, a my jesteśmy świadkami na pogrzebie.

⇒ WYSTĄPIENIA POLSKICH DEPUTOWANYCH

Andrzej Jan Szejna (PSE) wskazał na trzy najważniejsze punkty programu prezydencji. Słowenia dała dobry przykład ratyfikując Traktat jako jeden z pierwszych krajów. Kolejnym punktem były kwestie związane z energią i zmianami klimatycznymi. Państwa członkowskie zobowiązały się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i zwiększenia udziału energii odnawialnej i efektywności energetycznej. Bezpieczeństwo energetyczne i odporność na kryzysy finansowe to trzeci istotny punkt i wciąż wielkie wyzwanie.

Również **Genowefa Grabowska** (PSE) gratulowała Słowenii. Posłanka podziękowała za trzy rzeczy: pracę nad rozporządzeniem w sprawie zobowiązań alimentacyjnych, zaangażowanie wszystkich państw członkowskich w amerykański program znoszenia wiz oraz za Partnerstwo Wschodnie.

**Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska¹**

¹ Materiał został przygotowany na podstawie debat w PE i informacji prasowych PE.